

[LT]

Derealizacija yra psichinės sveikatos sutrikimas. Individai, varginami derealizacijos, skundžiasi apėmusiu jausmu, kad juos supantis pasaulis nėra realus. Jis atrodo negyvas, blankus, kartais net plokščias, dvimatis, tarsi viskas aplink būtų dekoracija, o ne kažkas tikro. Derealizacija sergantis žmogus pasaulį suvokia ir išgyvena kaip nerealų - jis jaučiasi atskirtas nuo viso kito, lyg būtų sapne ar patalpintas po stiklo gaubtu. Mano darbuose numanomas veikėjas ir yra derealizacijos kamuojamas pacientas - vienas, atskirtas ne tik nuo likusio pasaulio, bet ir nuo pačio savęs.

Veidrodžio motyvas yra pasikartojantis mano kūryboje - tai objektas, kuris yra mums labai įprastas, matomas kiekvieną dieną. Jo pagrindinė funkcija - tikslus nuolat besikeičiančios erdvės atvaizdavimas, tačiau mane labiausiai domina veidrodžio simbolinė reikšmė - tai tarsi langas į kitą pasaulį. Savo kūryboje veidrodį naudoju kaip savotišką apgaulę: žvelgiant į veidrodį galima suabejoti jo tikrumu. Galbūt tai yra paveikslas, galbūt ertmė į kitą erdvę?

Tokiu vaizdavimu ištrinu ribą tarp realybės ir fikcijos. Pavyzdžiui, mano darbuose tariamas veikėjas pats savęs veidrodyje nemato. Šis atsisakymas vaizduoti žmogų veidrodžio atspindyje yra tikslingas - tai metafora apie identiteto praradimą. Žmogus žiūrėdamas į veidrodį, objektą, kuris turėtų tiksliai jį atspindėti, nebeišvysta savo atvaizdo, savo visumos pagal kurią yra atpažįstamas ir atskiriamas nuo kitų. Jis nėra šio pasaulio dalyvis, o tikrai stebėtojas.

Mano kūryboje dominuoja išvalyti, dirbtiniai interjerai. Atsisakau vaizduoti įvairias asmeniškąs detales, taip kurdama tuštumą įspūdį - tarsi čia ką tik kažkas buvo, bet nebėra. Vaizduoju akimirkas, kurios yra „po įvykio“, galima lyg nujauti, jog čia ką tik kažkas atsitiko, bet tai praėjo ir laikas sustojo, o likę objektai yra nebepajudinami, palikti taip stovėti amžinai, lyg jie būtų muziejaus eksponatai.

Derealizacijos keliamos būsenos gali būti patiriamos ir nesant varginamam šio sutrikimo. Pavyzdžiui, fenomeną vadinamą déjà vu bent kartą gyvenime yra patirę apie 70 procentų žmonių. Tai įspūdis, kad kažkas jau yra išgyventa anksčiau, nors iš tiesų tai išgyvenama pirmą kartą. Individai, susidūrę su déjà vu jausmu, gali išgyventi panašius potyrius kaip ir derealizacijos kamuojami pacientai - lyg išgyvenant svaiginantį, siurrealų sapną.

[EN]

Derealization is a mental health disorder. Individuals, who experience derealization, may feel that the surrounding world isn't real. It may seem lifeless, colorless, artificial, or even flat, two-dimensional, like everything around them is some kind of a decoration, not real. People may feel as if they are in a dream or a fog, or as if a glass wall or veil separates them from their surroundings. The implied character of my works is a patient suffering from derealization - alone, isolated not only from the rest of the world but also from himself.

A motif of the mirror is repetitive in my works. It's an object, which is very familiar to us and can be seen every day. Its main function is a precise reflection of the ever-changing environment, but I'm more interested in the mirror's symbolic meaning - could it be a portal to another world? I used the mirror as a tool for deception - while looking at the mirror, you might question its realness. Maybe it's just a painting or maybe a hole to another space?

This kind of portrayal blurs the line between fantasy and reality - for example, my implied character does not see its own reflection in the mirror. The refusal to reflect a person in the mirror is purposive - it is a metaphor about the loss of identity. A person looks at himself in the mirror, an object which should reflect him precisely, and doesn't see himself, his entirety, by which he is recognizable and distinguishable from others. He isn't an active participant in this world, he's only an outside observer.

The sterile, artificial interiors dominate in my works. I refuse to depict personal details in order to create the feeling of emptiness; something has just been here, but it's gone now. I depict moments just after an "incident". The viewer can forebode that something just happened here, but time has passed by and stopped, and all the remaining objects are motionless, left to stand here forever as if they're exhibits in a museum.

Many people have a passing experience of derealization at some point. For example, studies confirm that the phenomenon called *déjà vu* is a common experience in healthy individuals, with as much as 70% of the population reporting it. *Déjà vu* is French and literally means "already seen" - it's a feeling that you have already experienced something that is actually happening for the first time. Individuals, who encounter the *déjà vu* feeling, may experience similar symptoms as the patients with derealization - as if having the disorienting, hallucinatory quality of a dream.

JOVITA GRIGALIŪNAITĖ

b. 1992, Lithuania

[LT]

Išsilavinimas:

2016 Vilniaus dailės akademija, tapybos studijos, bakalauras.

[EN]

Education:

2016 Vilnius Academy of Arts, BA (Painting)